

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 183 (XXVII) — Nr. 604

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 10 august 2015

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 458 din 16 iunie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 270 din Codul penal	2–3
Decizia nr. 462 din 16 iunie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 396 alin. (1) din Codul de procedură penală	4–6
Decizia nr. 463 din 16 iunie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a sintagmei „și contestate în instanță până la data intrării în vigoare a prezentei legi”, cuprinsă în art. II din Legea nr. 144/2012 pentru modificarea Ordonanței Guvernului nr. 15/2002 privind aplicarea tarifului de utilizare și a tarifului de trecere pe rețeaua de drumuri naționale din România	6–8
Decizia nr. 472 din 16 iunie 2015 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 54 și art. 342–348 din Codul de procedură penală	8–13
HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
624. — Hotărâre pentru aprobarea criteriilor de selectare a obiectivelor de investiții pentru finanțarea prin Programul național de dezvoltare locală, aprobat prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/2013	14
625. — Hotărâre privind alocarea temporară, pentru luna august a anului 2015, a unor sume din venituri din privatizare ordonatorilor principali de credite cu rol de autoritate de management	15–16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 458**

din 16 iunie 2015

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 270 din Codul penal

Augustin Zegrean	— președinte
Valer Dorneanu	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Cristina Teodora Pop	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Cosmin Grancea.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 270 din Codul penal, excepție ridicată de Laurențiu Gigi Andrioaie în Dosarul nr. 4.446/299/2014 (2.179/2014) al Curții de Apel București — Secția a II-a penală și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.409 D/2014.

2. La apelul nominal răspunde autorul excepției, constatându-se lipsa celorlalte părți. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul autorului excepției, care solicită admiterea excepției de neconstituționalitate așa cum a fost formulată.

4. Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere ca neîntemeiată a excepției de neconstituționalitate. Se arată că este firesc ca legiuitorul să nu fi prevăzut în cazul infracțiunii de tănuire posibilitatea împăcării părților, având în vedere relațiile sociale ocrotite prin incriminarea acesteia, care aparțin sferei înfăptuirii justiției.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

5. Prin Decizia penală nr. 1.264/A din 22 octombrie 2014, pronunțată în Dosarul nr. 4.446/299/2014 (2.179/2014), **Curtea de Apel București — Secția a II-a penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 270 din Codul penal**, excepție ridicată de Laurențiu Gigi Andrioaie într-o cauză având ca obiect stabilirea vinovăției autorului excepției sub aspectul săvârșirii infracțiunii de tănuire, prevăzută la art. 270 alin. (1) din Codul penal.

6. În motivarea excepției de neconstituționalitate se arată că textul criticat nu prevede înlăturarea răspunderii penale a tănuitorului, în condițiile în care între autorul infracțiunii din care provine bunul ce face obiectul tănuirii și persoana vătămată intervine împăcarea părților. Se arată că, în cazul acestor infracțiuni, tănuitorul, care nu beneficiază de efectele împăcării, este discriminat în raport cu autorul infracțiunii, care are dreptul de a obține înlăturarea răspunderii sale penale prin împăcare.

7. **Curtea de Apel București — Secția a II-a penală** opinează că excepția de neconstituționalitate este întemeiată. Se arată că, într-adevăr, legiuitorul are dreptul de a reglementa potrivit politicii sale penale, dar că prevederile art. 270 din Codul penal discriminează tănuitorul în raport cu autorul infracțiunii

din care provine bunul în legătură cu care este comisă infracțiunea de tănuire, în acele situații în care pentru autorul infracțiunii legea penală prevede posibilitatea împăcării părților, împăcare ce nu produce însă efecte și în privința tănuitorului. Se susține că această discriminare este cu atât mai evidentă cu cât alin. (2) al art. 270 din Codul penal prevede că pedeapsa aplicată tănuitorului nu poate fi mai mare decât pedeapsa prevăzută de lege pentru fapta săvârșită de autor, dispoziție legală din care poate fi dedusă intenția legiuitorului de a corela regimul sancționator al celor doi autori, respectiv de a nu crea pentru tănuitor o situație juridică mai grea decât pentru autorul infracțiunii de care fapta de tănuire este legată. Se subliniază faptul că pericolul social al infracțiunii de tănuire este mai mic decât al infracțiunii în legătură cu care este comisă tănuirea, acesta fiind un alt aspect care impune corelarea regimului sancționator al autorilor celor două infracțiuni.

8. În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actul de sesizare a fost comunicat președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

9. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actul de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

10. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

11. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 270 din Codul penal, care au următorul cuprins:

„(1) *Primirea, dobândirea, transformarea ori înlesnirea valorificării unui bun, de către o persoană care fie a cunoscut, fie a prevăzut din împrejurările concrete că acesta provine din săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală, chiar fără a cunoaște natura acesteia, se pedepsește cu închisoare de la unu la 5 ani sau cu amendă.*

(2) *Pedeapsa aplicată tănuitorului nu poate fi mai mare decât pedeapsa prevăzută de lege pentru fapta săvârșită de autor.*

(3) *Tănuirea săvârșită de un membru de familie nu se pedepsește.*”

12. Se susține că textele criticate încalcă prevederile constituționale ale art. 16 referitor la egalitatea în drepturi.

13. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că **împăcarea** este o cauză care înlătură răspunderea penală, reglementată la art. 159 din Codul penal. Aceasta constă într-o **înțelegere între persoana vătămată și suspect sau inculpat** de a pune capăt conflictului născut prin săvârșirea infracțiunii și de a renunța la punerea în mișcare a acțiunii penale sau la continuarea procesului penal. Astfel, împăcarea reprezintă un **act juridic bilateral, încheiat prin acordul de**

voință al părților anterior arătate. Conform art. 159 alin. (1) din Codul penal, **împăcarea poate interveni** numai în cazul în care punerea în mișcare a acțiunii penale s-a făcut din oficiu și **numai pentru infracțiunile pentru care legea prevede în mod expres această posibilitate**. Potrivit art. 159 alin. (3) teza a doua din Codul penal, pentru a produce efecte împăcarea trebuie să intervină în cursul urmăririi penale, al procedurii de cameră preliminară sau în fața instanței de fond, **până la momentul citirii actului de sesizare** a instanței. Potrivit art. 159 alin. (2) din Codul penal, **efectele împăcării** constau în **înlăturarea răspunderii penale și în stingerea acțiunii civile**. Aceste efecte se produc doar dacă împăcarea este **totală, definitivă și necondiționată**, întrucât, în caz contrar, scopul instituției, acela de înlăturare a răspunderii penale, nu poate fi atins.

14. De esență împăcării este **caracterul personal** al acesteia. Astfel, împăcarea produce efecte **numai cu privire la persoanele între care a intervenit**, conform art. 159 alin. (3) teza întâi din Codul penal. În aplicarea acestui principiu ce guvernează instituția împăcării, art. 159 alin. (5) teza a doua din Codul penal prevede că împăcarea între persoana juridică ce a săvârșit infracțiunea și persoana vătămată nu produce efecte față de persoanele fizice care au participat la comiterea faptei. Prin urmare, **împăcarea înlătură solidaritatea activă dintre participanții la săvârșirea aceleiași infracțiuni**. În consecință, împăcarea intervenită între unul dintre aceștia și persoana vătămată nu are ca efect înlăturarea răspunderii penale și stingerea acțiunii civile față de ceilalți participanți.

15. Curtea constată, totodată, că **infracțiunea de tănuire**, prevăzută la art. 270 din Codul penal, face parte din categoria **infracțiunilor contra înfăptuirii justiției**, reglementate în titlul IV al părții speciale a Codului penal. Aceasta constă, conform alin. (1) al art. 270 din Codul penal, în primirea, dobândirea, transformarea ori înlesnirea valorificării unui bun de către o persoană care fie a cunoscut, fie a prevăzut din împrejurările concrete că acesta provine din săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală, chiar fără a cunoaște natura acesteia. **Obiectul juridic principal** al infracțiunii analizate constă în ocrotirea relațiilor sociale din sfera înfăptuirii actului de justiție, relații care sunt incompatibile cu orice ingerință în desfășurarea normală a activității organelor judiciare. Prin urmare, o persoană care are cunoștința de săvârșirea unei infracțiuni sau, din împrejurările concrete, prevede săvârșirea unei fapte incriminate de legea penală nu poate primi, dobândi sau transforma un bun care provine dintr-o astfel de faptă și nu poate înlesni valorificarea lui decât cu încălcarea interesului aflării adevărului în cauzele penale. Astfel, **relațiile sociale protejate penal prin intermediul normei criticate sunt de o importanță majoră** pentru întreaga societate. În cazul acestei

infracțiuni **persoana vătămată prin comiterea faptei nu este strict determinată**. Infracțiunea fiind una de pericol și nu de rezultat, **consumarea ei are loc în momentul în care, săvârșindu-se acțiunea sau inacțiunea incriminată, este creată starea de pericol social pentru activitatea de înfăptuire a justiției**.

16. Având în vedere aceste caracteristici ale infracțiunii de tănuire, respectiv **importanța relațiilor sociale ocrotite**, care sunt cele din sfera înfăptuirii justiției, și, în consecință, **pericolul social crescut al acestei infracțiuni**, care vizează împiedicarea aflării adevărului în cauzele penale, cu toate că alin. (2) al art. 270 din Codul penal prevede că pedeapsa aplicată tănuitorului nu poate fi mai mare decât pedeapsa prevăzută de lege pentru fapta săvârșită de autor, **legiuitorul nu a înțeles să reglementeze și faptul că împăcarea intervenită între autorul infracțiunii din care provine bunul tănuit și partea vătămată produce efecte asupra răspunderii penale a tănuitorului**. Această opțiune legislativă este justificată de **caracterul personal al împăcării, dar și de caracterul distinct (de infracțiunea de tănuire) al infracțiunii din care provine bunul**. Prin urmare, faptul că, în considerarea **pericolului social redus al acesteia din urmă** și având în vedere **relațiile sociale ocrotite prin incriminarea ei**, legiuitorul a înțeles să acorde părților posibilitatea împăcării nu obligă la extinderea efectelor actului de împăcare asupra răspunderii penale a tănuitorului.

17. Din analiza argumentelor expuse anterior, Curtea constată că **tănuitorul și autorul infracțiunii din care provine bunul care face obiectul tănuirii se află în situații juridice diferite**, aceștia având calitatea de subiect activ al unor **infracțiuni ce au ca obiect principal protejarea unor relații sociale diferite și un grad diferit de pericol social**. Aceste aspecte **justifică reglementarea de către legiuitor în situația celor două categorii de autori a unui regim juridic diferit din perspectiva efectelor instituției împăcării**.

18. Totodată, lipsa extinderii efectelor împăcării asupra răspunderii penale a tănuitorului în situația invocată de autorul excepției ține de politica penală a statului, legiuitorul reglementând răspunderea penală în cazul infracțiunii de tănuire și în cel al infracțiunii din care provine bunul tănuit în limitele atribuțiilor sale constituționale reglementate la art. 61 alin. (1) din Legea fundamentală. (A se vedea Decizia nr. 683 din 19 noiembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 47 din 20 ianuarie 2015, și Decizia nr. 462 din 16 iunie 2015, nepublicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, până la data elaborării prezentei decizii).

19. Pentru argumentele arătate, nu putem reține încălcarea prin dispozițiile art. 270 din Codul penal a prevederilor art. 16 din Constituție referitor la egalitatea în drepturi.

20. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate ridicată de Laurențiu Gigi Andrioaie în Dosarul nr. 4.446/299/2014 (2.179/2014) al Curții de Apel București — Secția a II-a penală și constată că dispozițiile art. 270 din Codul penal sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Decizia se comunică Curții de Apel București — Secția a II-a penală și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința din data de 16 iunie 2015.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Cristina Teodora Pop

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 462

din 16 iunie 2015

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 396 alin. (1) din Codul de procedură penală

Augustin Zegrean	— președinte
Valer Dorneanu	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Cristina Teodora Pop	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Cosmin Grancea.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 396 alin. (1) din Codul de procedură penală, excepție ridicată din oficiu de Curtea de Apel Oradea — Secția penală și pentru cauze cu minori în Dosarul nr. 1.317/218/2014* și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 1.433 D/2014.

2. La apelul nominal se constată lipsa autorului excepției. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere ca inadmisibilă a excepției de neconstituționalitate. Se arată, în acest sens, că în prezenta cauză se solicită Curții Constituționale să modifice textul supus controlului de constituționalitate, în sensul de a statua că soluțiile ce pot fi pronunțate de către instanță sunt achitarea, condamnarea și încetarea procesului penal. Se susține că un alt motiv de constatare a inadmisibilității excepției de neconstituționalitate este acela că prevederile art. 396 alin. (1) din Codul de procedură penală nu sunt imprevizibile, întrucât soluțiile de renunțare la aplicarea pedepsei și de amânare a aplicării pedepsei nu presupun condamnarea inculpatului, motiv pentru care acestea sunt soluții distincte. Un al treilea argument în sprijinul caracterului inadmisibil al prezentei excepții este considerat a fi acela că prevederile art. 396 alin. (1) din Codul de procedură penală nu sunt criticate prin raportare la dispoziții constituționale, ci prin raportare la alte norme penale și procesual penale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 19 decembrie 2014, pronunțată în Dosarul nr. 1.317/218/2014*, **Curtea de Apel Oradea — Secția penală și pentru cauze cu minori a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 396 alin. (1) din Codul de procedură penală**, excepție ridicată din oficiu într-o cauză având ca obiect stabilirea vinovăției inculpatului sub aspectul săvârșirii infracțiunii de complicitate la furt calificat.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține că legiuitorul, după ce stabilește regulile de bază privind individualizarea pedepselor și a regimului de executare a acestora, încalcă aceste reguli, le confundă și consacră alte principii care ar reprezenta, în realitate, soluții de fond ale

instanțelor de judecată, lipsind, în acest fel, textul criticat de claritate și previzibilitate și încălcând, pentru aceste motive, prevederile art. 1 alin. (5) din Constituție. Se arată astfel că art. 396, având denumirea marginală „Rezolvarea acțiunii penale”, prevede la alin. (1) că instanța, hotărând asupra învinuirii aduse inculpatului, pronunță, după caz, una dintre următoarele soluții: condamnarea, renunțarea la aplicarea pedepsei, amânarea aplicării pedepsei, achitarea sau încetarea procesului penal. Aceasta în condițiile în care partea generală a Codului penal prevede la titlul III, capitolul V, intitulat „Individualizarea pedepselor”, printre modurile de individualizare a pedepselor, renunțarea la aplicarea pedepsei și amânarea aplicării pedepsei. Se observă, de asemenea, că, potrivit art. 396 alin. (5) și (6) din Codul de procedură penală, achitarea inculpatului se pronunță în cazul prevăzut la art. 16 alin. (1) lit. a)—d) din Codul de procedură penală, iar încetarea procesului penal se pronunță în cazurile prevăzute la art. 16 alin. (1) lit. e)—j) din același cod. Din interpretarea coroborată a prevederilor penale și procesual penale anterior referite, se deduce că soluțiile ce pot fi pronunțate de instanță cu ocazia rezolvării acțiunii penale pot fi achitarea, încetarea procesului penal sau condamnarea și că, doar în cazul acesteia din urmă, instanța, procedând la individualizarea pedepsei și făcând aplicarea prevederilor art. 74 și următoarele din Codul penal, poate dispune renunțarea la aplicarea pedepsei sau amânarea aplicării pedepsei. Se mai arată că o altă interpretare decât cea arătată ar duce, spre exemplu, la concluzia că, în situația amânării aplicării pedepsei, inculpatul nu este condamnat. Or, această interpretare ar produce incoerență în aplicarea altor instituții de drept penal sau procesual penal. Se arată că, în realitate, condamnarea inculpatului, cu amânarea executării pedepsei, atrage existența unui cazier judiciar și obligații care îi sunt impuse acestuia, în mod similar situației în care acesta ar fi condamnat cu suspendarea executării pedepsei sub supraveghere. Se conchide că soluțiile ce pot fi pronunțate în rezolvarea acțiunii penale nu pot fi decât condamnarea, achitarea sau încetarea procesului penal. Se observă că, în același sens, au fost și prevederile art. 345 din Codul de procedură penală din 1968, care prevedea că „Instanța hotărăște prin sentință asupra învinuirii aduse inculpatului, pronunțând, după caz, condamnarea, achitarea sau încetarea procesului penal”. Se concluzionează că dispozițiile art. 396 alin. (1) din Codul de procedură penală contravin prevederilor art. 1 alin. (5) din Constituție. Pentru aceleași motive, se susține că textul criticat contravine și normei constituționale de la art. 21 alin. (3).

6. În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

7. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale

criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

8. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

9. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 396 alin. (1) din Codul de procedură penală, care au următorul cuprins: „*Instanța hotărăște asupra învinuirii aduse inculpatului, pronunțând, după caz, condamnarea, renunțarea la aplicarea pedepsei, amânarea aplicării pedepsei, achitarea sau încetarea procesului penal.*”.

10. Se susține că textele criticate încalcă prevederile constituționale ale art. 1 alin. (5) referitor la statul român și ale art. 21 alin. (3) cu privire la dreptul la un proces echitabil.

11. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că art. 345 alin. (1) din **Codul de procedură penală din 1968** prevedea, ca soluții care puteau fi pronunțate de către instanță cu ocazia rezolvării acțiunii penale, **condamnarea, achitarea sau încetarea procesului penal. Condamnarea**, era pronunțată, conform art. 345 alin. 2 din Codul de procedură penală din 1968, dacă instanța constata că fapta există, constituie infracțiune și a fost săvârșită de inculpat. **Achitarea** era dispusă, potrivit alin. 3 al aceluiași art. 345, în cazurile expres prevăzute la art. 11 pct. 2 coroborat cu art. 10 alin. 1 lit. a)—e) din Codul de procedură penală din 1968, iar **încetarea procesului penal** era pronunțată, conform art. 345 alin. 3, în situațiile expres reglementate la art. 11 pct. 2 coroborat cu art. 10 alin. 1 lit. f)—j) din Codul de procedură penală din 1968.

12. Spre deosebire de Codul de procedură penală din 1968, **Codul de procedură penală în vigoare** prevede, la art. 396 alin. (1), următoarele soluții ce pot fi pronunțate de instanța de judecată în rezolvarea acțiunii penale: **condamnarea, renunțarea la aplicarea pedepsei, amânarea aplicării pedepsei, achitarea sau încetarea procesului penal. Condamnarea** se pronunță, potrivit art. 396 alin. (2) din Codul de procedură penală, similar vechii reglementări, atunci când instanța constată, dincolo de orice îndoială rezonabilă, că fapta există, că aceasta constituie infracțiune și că a fost săvârșită de inculpat. **Renunțarea la aplicarea pedepsei** se pronunță, conform art. 396 alin. (3) din Codul de procedură penală, atunci când instanța constată, dincolo de orice îndoială rezonabilă, că fapta există, constituie infracțiune și a fost săvârșită de inculpat în condițiile art. 80—82 din Codul penal. În această situație, având în vedere dispozițiile art. 80 alin. (2) lit. a) și alin. (3) din Codul penal, operațiunea de individualizare a pedepsei pentru infracțiunea săvârșită și determinarea pedepsei aplicabile se fac doar în condițiile aplicării prevederilor art. 82 alin. (3) din Codul penal ce reglementează anularea renunțării la aplicarea pedepsei. **Amânarea aplicării pedepsei** se poate dispune, potrivit art. 396 alin. (4) din Codul de procedură penală, dacă instanța constată, dincolo de orice îndoială rezonabilă, că fapta există, constituie infracțiune și a fost săvârșită de inculpat în condițiile art. 83—90 din Codul penal. Având în vedere condiția prevăzută la art. 83 alin. (1) lit. b) din Codul penal, individualizarea pedepsei și stabilirea pedepsei aplicabile prezintă relevanță în ipoteza aplicabilității în cauză a dispozițiilor art. 88 sau art. 89 din Codul penal, referitoare la revocarea amânării aplicării pedepsei și, respectiv, la anularea amânării aplicării pedepsei. **Achitarea și încetarea procesului penal** sunt soluții pronunțate de instanța de judecată în cazurile prevăzute la art. 16 alin. (1) lit. a)—d) din Codul de procedură penală și, respectiv, art. 16 alin. (1) lit. e)—j) din Codul de procedură penală.

13. Analizând comparativ cele două reglementări, **Curtea constată că actualul Cod de procedură penală reglementează, în plus față de vechiul cod, două soluții ce pot fi pronunțate de instanțe cu ocazia soluționării acțiunii penale, respectiv renunțarea la aplicarea pedepsei și amânarea aplicării pedepsei.** Analizând dispozițiile părții generale a Codului penal în vigoare, Curtea constată că **renunțarea la aplicarea pedepsei și amânarea aplicării pedepsei**, prevăzute la art. 396 alin. (1) din Codul de procedură penală, ca soluții ce pot fi pronunțate cu ocazia rezolvării cauzei penale, sunt reglementate și ca **modalități de individualizare a executării pedepsei**, la art. 80—82 și, respectiv, art. 83—90 din Codul penal, făcând parte din capitolul V al titlului III al părții generale, intitulat „*Individualizarea pedepselor*”.

14. Curtea constată că, în aceste condiții, se susține încălcarea prin textul criticat a prevederilor art. 1 alin. (5) și art. 21 alin. (3) din Legea fundamentală.

15. În ceea ce privește pretinsa încălcare prin dispozițiile art. 396 alin. (1) din Codul de procedură penală a prevederilor art. 1 alin. (5) din Constituție, acestea din urmă reglementează obligația respectării Constituției, a supremației sale și a legilor. Această obligație revine în egală măsură tuturor subiecților de drept, inclusiv autorităților publice. Prin urmare, Parlamentul are obligația de a legifera în acord cu dispoziția constituțională analizată, care presupune, printre altele, asigurarea standardelor de claritate și previzibilitate a normelor juridice. Or, prin raportare la exigențele constituționale anterior referite, enumerarea de către legiuitor a soluțiilor care pot fi pronunțate de instanță în rezolvarea acțiunii penale sunt clare și neechivoce, necontravenind prevederilor art. 1 alin. (5) din Legea fundamentală.

16. Art. 21 alin. (3) din Constituție garantează dreptul părților la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil, constituind valorificarea explicită a prevederilor art. 6 din Convenție. Dreptul la un proces echitabil, invocat în susținerea excepției, reprezintă un standard constituțional a cărui îndeplinire este apreciată în funcție de ansamblul procesului și ținând cont de specificul normelor procedurale aplicabile. Totodată, dreptul la un proces echitabil presupune asigurarea unor principii fundamentale precum contradictorialitatea și egalitatea armelor, care presupun ca fiecare dintre părți să dispună de posibilități suficiente, echivalente și adecvate de a-și susține apărările, fără ca vreuna dintre ele să fie defavorizată în raport cu cealaltă.

17. Curtea constată că enumerarea de către legiuitor a soluțiilor ce pot fi pronunțate de către instanțele de judecată în rezolvarea acțiunii penale, conform art. 396 alin. (1) din Codul de procedură penală, respectiv soluțiile de condamnare, de renunțare la aplicarea pedepsei, de amânare a aplicării pedepsei, de achitare sau de încetare a procesului penal, nu anteamază problema asigurării standardelor referitoare la contradictorialitatea procesului penal, la egalitatea armelor, la formularea apărărilor în procesul penal sau la asigurarea altor garanții procedurale specifice dreptului la un proces echitabil. Pentru acest motiv, Curtea reține că **invocarea prevederilor art. 21 alin. (3) din Legea fundamentală nu are relevanță în cauză.**

18. Având în vedere însă cele mai sus arătate în analiza făcută cu privire la soluțiile ce pot fi dispuse cu prilejul rezolvării acțiunii penale, Curtea constată că enumerarea, printre aceste soluții, a renunțării la aplicarea pedepsei și a amânării aplicării pedepsei reprezintă opțiunea legiuitorului, exercitată în limitele atribuțiilor sale constituționale prevăzute la art. 61 alin. (1) din Legea fundamentală.

19. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate ridicată din oficiu de Curtea de Apel Oradea — Secția penală și pentru cauze cu minori în Dosarul nr. 1.317/218/2014* și constată că art. 396 alin. (1) din Codul de procedură penală sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Decizia se comunică Curții de Apel Oradea — Secția penală și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința din data de 16 iunie 2015.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,

Cristina Teodora Pop

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 463

din 16 iunie 2015

referitoare la excepția de neconstituționalitate a sintagmei „și contestate în instanță până la data intrării în vigoare a prezentei legi”, cuprinsă în art. II din Legea nr. 144/2012 pentru modificarea Ordonanței Guvernului nr. 15/2002 privind aplicarea tarifului de utilizare și a tarifului de trecere pe rețeaua de drumuri naționale din România

Augustin Zegrean	— președinte
Valer Dorneanu	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Valentina Bărbățeanu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Carmen-Cătălina Gliga.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. II din Legea nr. 144/2012 pentru modificarea Ordonanței Guvernului nr. 15/2002 privind aplicarea tarifului de utilizare și a tarifului de trecere pe rețeaua de drumuri naționale din România, ridicată de Societatea „Cronos Distribuție” — S.R.L. din Alexandria în Dosarul nr. 23.835/302/2014 al Judecătoriei Sectorului 5 București — Secția a II-a civilă și care formează obiectul Dosarului nr. 1.434D/2014 al Curții Constituționale.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Președintele dispune a se face apelul și în Dosarul nr. 152D/2015, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a aceluiași prevederi de lege, excepție ridicată de Remus Costinel Olaru în Dosarul nr. 25.520/302/2014 al Judecătoriei Sectorului 5 București — Secția a II-a civilă.

4. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de citare este legal îndeplinită.

5. Curtea, din oficiu, pune în discuție problema conexării celor două dosare. Reprezentantul Ministerului Public este de acord cu propunerea de conexare. Deliberând, Curtea dispune, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992, conexarea Dosarului nr. 152D/2015 la Dosarul nr. 1.434D/2014, care a fost primul înregistrat.

6. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public. Acesta pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, invocând jurisprudența în materie a Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, reține următoarele:

7. Prin încheierile din 12 decembrie 2014 și 15 ianuarie 2015, pronunțate în dosarele nr. 23.835/302/2014 și, respectiv, nr. 25.520/302/2014, **Judecătoria Sectorului 5 București — Secția a II-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. II din Legea nr. 144/2012 pentru modificarea Ordonanței Guvernului nr. 15/2002 privind aplicarea tarifului de utilizare și a tarifului de trecere pe rețeaua de drumuri naționale din România**, excepție ridicată de Societatea „Cronos Distribuție” — S.R.L. din Alexandria și Remus Costinel Olaru în cauze având ca obiect soluționarea unor contestații la executare formulate în contradictoriu cu Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România.

8. În **motivarea excepției de neconstituționalitate** se susține, în esență, că textul de lege criticat contravine principiului neretroactivității legii, întrucât poate da naștere unor interpretări diferite, în sensul că legea contravențională mai favorabilă nu se aplică retroactiv decât tarifelor de despăgubire contestate în instanță până la data intrării în vigoare a acesteia,

iar nu și celor necontestate până la momentul când legea începe să activeze. Arată că prevederile de lege criticate instituie, totodată, un regim juridic inegal și discriminator pentru deținătorii de autovehicule trași la răspundere contravențională și civilă pentru lipsa rovinietei. Precizează că este evident că textul nu permite aplicarea legii contravenționale mai favorabile tuturor situațiilor juridice născute sub imperiul vechii legi și care vor fi judecate sub legea nouă, ci numai aceluia care fac sau au făcut obiectul unor procese soluționate definitiv ori aflate pe rolul instanțelor judecătorești la data intrării în vigoare a legii noi. Prin termenul instituit, „*până la data intrării în vigoare a prezentei legi*”, este afectat principiul egalității în fața legii a cetățenilor pentru contravenienții care, deși se află în aceeași situație juridică, din motive independente de voința lor, pot intra sub incidența unor regimuri juridice diferite, în pofida faptului că toți au săvârșit aceeași contravenție, lipsa rovinietei. Drept urmare, unii contravenienți sunt exonerati de plata tarifului, în timp ce alții urmează să îl plătească.

9. Judecătoria Sectorului 5 București — Secția a II-a civilă apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

10. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

11. **Guvernul** arată, în opinia sa exprimată în Dosarul nr. 1.434D/2014, că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, reiterând cele reținute de Curtea Constituțională în jurisprudența sa.

12. **Avocatul Poporului**, în punctul său de vedere transmis în Dosarul nr. 152D/2015, apreciază că textul de lege criticat este constituțional, în măsura în care nu se aplică și celor cărora nu li s-a comunicat procesul-verbal de sancționare în termen de 30 de zile de la data constatării contravenției sau celor care se aflau în termenul legal de 15 zile de contestare a procesului-verbal. Consideră că, dacă nu se face o astfel de distincție, soluția legislativă criticată apare ca un privilegiu acordat unei categorii de contravenienți, și anume celor care până la data de 27 iulie 2012 au contestat în instanță actul sancționator, și ca un dezavantaj, nejustificat obiectiv sau rațional, în cazul celorlalți contravenienți menționați, care, din motivele arătate, nu au contestat în instanță procesul-verbal.

13. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

14. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

15. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie, potrivit încheierilor de sesizare din cele două dosare conexe, prevederile art. II din Legea nr. 144/2012 pentru modificarea Ordonanței Guvernului nr. 15/2002 privind aplicarea tarifului de utilizare și a tarifului de trecere pe rețeaua de drumuri naționale din România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 509 din 24 iulie 2012, potrivit căroră „*Tarifele de despăgubire prevăzute de Ordonanța Guvernului nr. 15/2002 privind aplicarea tarifului de utilizare și a tarifului de trecere pe rețeaua de drumuri naționale din România, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 424/2002, cu modificările*

și completările ulterioare, aplicate și contestate în instanță până la data intrării în vigoare a prezentei legi se anulează”. Din motivarea excepției rezultă însă că autorii acesteia critică doar sintagma „*și contestate în instanță până la data intrării în vigoare a prezentei legi*” cuprinsă în art. II al Legii nr. 144/2012 pentru modificarea Ordonanței Guvernului nr. 15/2002, motiv pentru care Curtea consideră că aceasta constituie obiectul excepției.

16. În opinia autorilor excepțiilor de neconstituționalitate, textul de lege dedus controlului de constituționalitate contravine prevederilor art. 15 alin. (2) din Constituție, care consacră principiul neretroactivității legii, precum și prevederilor art. 16 alin. (1) din Constituție referitor la egalitatea în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.

17. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că s-a mai pronunțat asupra aceleiași excepții de neconstituționalitate, motivată din perspectiva unor critici similare și prin raportare la aceleași dispoziții constituționale, prin Decizia nr. 385 din 1 octombrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 723 din 25 noiembrie 2013, Decizia nr. 505 din 5 decembrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 47 din 21 ianuarie 2014, Decizia nr. 36 din 21 ianuarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 154 din 4 martie 2014, Decizia nr. 112 din 6 martie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 309 din 25 aprilie 2014, Decizia nr. 386 din 26 iunie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 598 din 11 august 2014, Decizia nr. 137 din 10 martie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 414 din 11 iunie 2015, sau prin Decizia nr. 165 din 17 martie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 429 din 16 iunie 2015.

18. Cu acele prilejuri, Curtea a observat că, potrivit art. 3 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 410 din 25 iulie 2001, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 268 din 22 aprilie 2002, actele normative pot cuprinde, pe lângă amenda contravențională ca sancțiune de drept administrativ, și tarife de determinare a despăgubirilor pentru prejudiciile pricinuite prin săvârșirea contravenției. În acest sens, art. 8 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 15/2002 privind aplicarea tarifului de utilizare și a tarifului de trecere pe rețeaua de drumuri naționale din România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 82 din 1 februarie 2002, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 424/2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 468 din 1 iulie 2002, cu modificările și completările ulterioare, prevedea că „*contravenientul are obligația de a achita, pe lângă amenda contravențională, cu titlu de tarif de despăgubire, în funcție de tipul vehiculului folosit fără a deține rovinietă valabilă, sumele stabilite potrivit anexei nr. 4*”. Prin Decizia nr. 57 din 26 ianuarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 244 din 11 aprilie 2012, Curtea a reținut că, în concepția Ordonanței Guvernului nr. 15/2002, stabilirea tarifului de despăgubire este întemeiată pe dreptul Companiei Naționale de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România de a beneficia de repararea prejudiciului cauzat prin fapta ilicită săvârșită de utilizator (folosirea drumului național fără plata rovinietei), prejudiciu constând în uzarea și degradarea drumurilor naționale, rezultat direct al acțiunii de folosire a drumurilor naționale fără plata rovinietei. Așadar, obligarea la plata acestui tarif de despăgubire este o consecință a răspunderii pentru săvârșirea unei fapte ilicite, respectiv utilizarea rețelei de drumuri fără plata tarifului corespunzător, care a avut ca rezultat un prejudiciu cauzat Companiei Naționale de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România. Curtea a observat că art. I pct. 2 din Legea nr. 144/2012 abrogă articolul

menționat, astfel încât nedeținerea rovinietei valabile atrage sancțiunea contravențională, dar de la data intrării în vigoare a legii nu mai atrage obligația plății tarifului de despăgubire.

19. Prin Decizia nr. 112 din 6 martie 2014, Curtea a reținut, referitor la pretinsa discriminare, că cele două categorii de persoane, respectiv contravenienții care au contestat tarifele de despăgubire prevăzute de Ordonanța Guvernului nr. 15/2002 până la data intrării în vigoare a Legii nr. 144/2012 — tarife care se anulează conform textului criticat — și cei care nu au formulat

astfel de contestații sau ale căror contestații au fost respinse ca tardive, se află în situații juridice diferite, aspect ce justifică tratamentul juridic diferit aplicat de legiuitor, neputând fi reținută încălcarea prin textul criticat a dispozițiilor art. 16 din Constituție.

20. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine reconsiderarea acestei jurisprudențe, soluția, precum și considerentele cuprinse în deciziile citate își mențin valabilitatea și în cauza de față.

21. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Societatea „Cronos Distribuție” — S.R.L. din Alexandria și Remus Costinel Olaru în dosarele nr. 23.835/302/2014 și, respectiv, nr. 25.520/302/2014 ale Judecătoriei Sectorului 5 București — Secția a II-a civilă și constată că sintagma „și contestate în instanță până la data intrării în vigoare a prezentei legi”, cuprinsă în art. II din Legea nr. 144/2012 pentru modificarea Ordonanței Guvernului nr. 15/2002 privind aplicarea tarifului de utilizare și a tarifului de trecere pe rețeaua de drumuri naționale din România, este constituțională în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătoriei Sectorului 5 București — Secția a II-a civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 16 iunie 2015.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Valentina Bărbățeanu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 472

din 16 iunie 2015

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 54 și art. 342—348 din Codul de procedură penală

Augustin Zegrean	— președinte
Valer Dorneanu	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Mihaela Ionescu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Cosmin Grancea.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 54 și art. 342—348 din Codul de procedură penală, excepție ridicată din oficiu de către judecătorul de cameră preliminară în Dosarul nr. 6.775/62/2014 al Tribunalului Brașov — Secția penală și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 291D/2015.

2. La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Magistratul-asistent referă asupra cauzei și arată că partea Agenția Națională de Administrare Fiscală a comunicat concluzii scrise prin care solicită respingerea, ca inadmisibilă, a excepției de neconstituționalitate.

4. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care arată că normele procesual penale ale art. 344 alin. (4), art. 345 alin. (1), art. 346 alin. (1) și art. 347 alin. (3) au fost supuse controlului de constituționalitate prin Decizia nr. 641 din 11 noiembrie 2014, Curtea constatând neconstituționalitatea acestora, așa încât apreciază că excepția de neconstituționalitate având ca obiect aceste prevederi legale este inadmisibilă. Când privește celelalte critici invocate, consideră că nu este rolul Curții Constituționale să stabilească modalități de eficientizare a procedurii de cameră preliminară și modalități de realizare a contactului dintre inculpat și apărătorul său, iar, în ceea ce privește readministrarea probelor excluse de către judecătorul de cameră preliminară, arată că este rolul instanței de judecată de a administra probe,

în condiții de oralitate și contradictorialitate, existând chiar sisteme de drept, de pildă sistemul suedez, în care nu este reglementată instituția excluderii probelor.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

5. Prin Încheierea nr. 47 din data de 9 februarie 2015, pronunțată în Dosarul nr. 6.775/62/2014, **Tribunalul Brașov — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 54 și art. 342—348 din Codul de procedură penală.** Excepția a fost ridicată din oficiu de către judecătorul de cameră preliminară într-o cauză având ca obiect constatarea legalității sesizării instanței, a legalității administrării probelor și a efectuării actelor de urmărire penală, în procedura de cameră preliminară.

6. **În motivarea excepției de neconstituționalitate** judecătorul de cameră preliminară arată că dispozițiile criticate încalcă art. 16 din Constituție, lipsind caracterul accesibil și previzibil al normei criticate, de vreme ce modul în care este administrată justiția în faza camerei preliminare diferă de la o instanță la alta sau chiar de la un complet la altul în cadrul aceleiași instanțe. Din această cauză, probleme sau situații juridice care ar trebui să aibă o soluție unitară primesc, în mod nejustificat, soluții diferite. Totodată, consideră că prevederile referitoare la activitatea judecătorului în faza camerei preliminare încalcă dispozițiile art. 20 din Constituție și nu îndeplinesc condițiile art. 7 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, referitoare la caracterul previzibil și accesibil al normei juridice. Intervenția Înaltei Curți de Casație și Justiție prin decizii pronunțate în recurs în interesul legii și hotărâri prealabile pronunțate pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, pentru a clarifica procedura de urmat, sau deciziile de neconstituționalitate pronunțate de Curtea Constituțională nu pot complini lipsurile normei fără a intra în sfera de competență a autorității legiuitoare, de vreme ce acestea nu pot crea izvoare pozitive de drept.

7. De asemenea, judecătorul de cameră preliminară apreciază că normele procesual penale criticate aduc atingere și dispozițiilor constituționale ale art. 21 referitor la dreptul la un proces echitabil. În acest sens, arată că acest drept presupune existența unui remediu efectiv pentru situația în care o fază a procesului penal a avut loc cu încălcarea drepturilor fundamentale și, pe de altă parte, acest drept presupune ca remediul efectiv să poată fi exercitat într-un termen rezonabil. Or, prin reglementarea camerei preliminare, deși s-a urmărit crearea unui filtru de legalitate, această finalitate nu este reală și, pe de altă parte, nu a condus decât la mărirea duratei de soluționare a cauzelor penale. Așadar, prin modul în care a reglementat camera preliminară, legiuitorul a încălcat atât dreptul la un proces echitabil prin încălcarea dreptului privind egalitatea în fața legii, cât și obligativitatea de a reglementa în mod previzibil și accesibil, astfel încât orice subiect să cunoască ce conduită trebuie să adopte. Această procedură este ineficientă, dilatorie în ceea ce privește durata de soluționare a cauzelor penale și lipsită de previzibilitate în ceea ce privește procedura de urmat.

8. În continuare, judecătorul de cameră preliminară enumeră câteva cazuri, din practica instanțelor, pentru a demonstra *ineficiența* procedurii de cameră preliminară, astfel: în marea majoritate a cauzelor, în perioada camerei preliminare, avocatul desemnat din oficiu nu ia legătura și nu comunică cu inculpatul trimis în judecată. Prima comunicare are loc în faza de judecată,

deși odată cu comunicarea rechizitoriului inculpatului i se comunică și numele și datele de contact ale avocatului desemnat din oficiu, așa încât au fost foarte rare situațiile în care s-a realizat o comunicare și deci o apărare efectivă în această fază; singurele nulități absolute care pot fi invocate de către judecătorul de cameră preliminară în privința efectuării actelor de urmărire penală sunt cele de la art. 281 alin. (1) lit. e) și f) din Codul de procedură penală și sunt cele legate de lipsa suspectului sau a inculpatului în cursul urmăririi penale, atunci când prezența sa este obligatorie, respectiv lipsa asistenței de către avocat a suspectului sau a inculpatului (nu a persoanei vătămate sau a altei părți), atunci când aceasta era obligatorie, în cursul urmăririi penale. Aceste nulități ar putea fi invocate în condițiile art. 281 alin. (4) lit. a) din Codul de procedură penală până la închiderea (finalizarea definitivă) a procedurii de cameră preliminară; probele nelegale și neloiale sunt excluse de judecătorul de cameră preliminară și astfel nu ar mai trebui să poată să fie avute în vedere la judecarea în fond a cauzei; măsura excluderii devine ineficientă atâta vreme cât, în majoritatea lor, probele pot fi readministrate de judecătorul fondului în faza de judecată, la cererea Ministerului Public. Sunt foarte rare situațiile în care o probă nu mai poate fi readministrată. În toate situațiile în care au fost excluse probe, acestea au fost readministrate, martorii au fost reaudiați în faza de judecată, expertizele au fost refăcute etc., aceasta deoarece nelegalitatea procedurii de administrare a probei a fost considerată diferită de legalitatea probei înseși; în cursul camerei preliminare nu poate fi constatată nelegalitatea decurgând din neadministrarea unor probe care sunt imperativ prevăzute de lege pentru buna desfășurare a procesului penal — de exemplu situația în care o probă constituie atât o condiție de procesualitate, cât și una de substanțialitate, cum este expertiza medico-legală psihiatrică a minorului care are vârsta între 14—16 ani. Altfel spus, în materia probelor, judecătorul nu poate examina ceea ce nu există, dar trebuie să existe, astfel că, în continuare, acesta în faza de judecată va administra probele care lipsesc și care au caracter obligatoriu; camera preliminară a fost reglementată pentru a stabili un filtru privind aspectele ce țin exclusiv de legalitatea cauzei penale desfășurate în cursul urmăririi penale. Această procedură nu a condus decât la creșterea duratei de soluționare a cauzelor penale, a duratei în care inculpatul a fost plasat în detenție preventivă. Într-o proporție ridicată au fost invocate critici care nu au rol de excepții, ulterior s-a formulat contestație, astfel că judecata a debutat la 6—9 luni de la data înregistrării rechizitoriului la instanță; în situația în care nu au fost invocate toate excepțiile, chiar dacă ne aflăm în prezența unei instituții speciale și a unui termen maxim de invocare a neregularităților, și în cursul judecății continuă verificarea atentă și minuțioasă a actelor de urmărire penală, toate acestea pentru a se asigura împlinirea actului de justiție. De pildă, în cazul probelor obținute prin tortură sau a probelor derivate, acestea nu pot fi folosite, în niciun caz, în procesul penal, întrucât art. 102 din Codul de procedură penală instituie o adevărată inadmisibilitate a unor asemenea probe, care nu operează prin intermediul nulităților, ca în ipoteza altor nelegalități vizând modalitatea de administrare a probelor; în ceea ce privește verificarea neregularităților actului de sesizare, conținutul și forma rechizitoriului sunt reglementate de art. 328 și 329 din Codul de procedură penală. În mod curent, cele mai întâlnite neregularități ale actului de sesizare, identificate din practică, se referă la faptele și obiectul care au făcut obiectul urmăririi penale, la maniera în care probele administrate sau culese în cursul urmăririi penale sunt descrise

sau doar descrise fără a fi analizate, la modul deficitar în care este descrisă starea de fapt pentru fiecare inculpat și, implicit, pentru fiecare participant la fapta/faptele care formează obiectul dosarului. Sunt situații în care procurorul omite să descrie probele administrate și modul în care acestea sunt apte să stabilească o bănuială rezonabilă cu privire la cel trimis în judecată. Tot din practică, de cele mai multe ori aceste nereguli nu sunt acoperite de procuror, chiar dacă există cereri pentru o descriere rezonabilă a faptelor ce formează obiectul sesizării, astfel că tot judecătorului îi va reveni în cursul judecății stabilirea stării de fapt pe baza probelor administrate; prin raportare la art. 281 din Codul de procedură penală se constată că legiuitorul a înlăturat nelegala sesizare a instanței dintre cazurile de nulitate absolută, așa încât nerespectarea reglementărilor care vizează acest aspect atrage sancțiunea nulității relative. Ca atare, este lipsită de importanță o nelegalitate atât de colosală, este ineficientă, deoarece judecătorul chiar dacă constată o asemenea nelegalitate, nu va putea dispune restituirea cauzei la parchet pentru refacerea urmăririi penale de către organul competent.

9. Referitor la *lipsa de previzibilitate* a procedurii ce ar trebui urmată, judecătorul de cameră preliminară enumeră următoarele probleme practice: nu este reglementată situația în care și judecătorul de cameră preliminară și inculpatul/inculpații constată că există excepții, nelegalități sau neregularități. Este posibil ca atât judecătorul, cât și inculpatul să fi constatat aceleași critici. În aceste condiții nu s-a stabilit, în mod unitar, dacă judecătorul se pronunță prin încheiere asupra propriilor excepții, dacă o asemenea încheiere are sau nu cale de atac. În practică, au existat situații în care judecătorul s-a pronunțat prin încheiere asupra excepțiilor și neregularităților invocate, a comunicat această încheiere Ministerului Public, care a exercitat calea de atac a contestației, considerată admisibilă de instanța de control judiciar, deoarece s-a apreciat că trebuie să existe un control asupra acestor dispoziții. Au existat și situații în care judecătorul de cameră preliminară s-a pronunțat cu privire la toate excepțiile invocate din oficiu și cele invocate de inculpat, prin unica încheiere de cameră preliminară, stabilind că împotriva acesteia există dreptul de a o contesta la instanța superioară; în situația în care judecătorul de cameră preliminară elimină toate probele și procurorul menține dispoziția de trimitere în judecată este obligatorie începerea judecății. În această situație, întreg probatoriul se va reface în cursul judecății, deși poate întreaga urmărire penală a fost efectuată de un organ necompetent material sau după calitatea persoanei; o altă situație ce determină *ineficiența* acestei faze este cea referitoare la termenul de 20 de zile prevăzut de art. 344 alin. (2) din Codul de procedură penală. Astfel, în cauzele în care nu se invocă excepții și se dorește urmarea procedurii privind recunoașterea vinovăției, iar inculpatul este arestat, nu este necesar un termen de 20 de zile. Un asemenea termen ar conduce doar la menținerea inculpatului în stare de arest preventiv. Pe de altă parte, au existat în practică situații în care au fost depuse excepții și după perioada de 20 de zile, excepții care au fost soluționate de judecătorul de cameră preliminară, astfel cum s-a stabilit la întâlnirea de practică unitară, nefiind prevăzută nicio sancțiune pentru nerespectarea termenului de 20 de zile, așa încât nu atrage nicio decădere; în ceea ce privește termenul la care se discută în contradictoriu excepțiile ridicate din oficiu și cele ridicate de inculpat, pentru acest termen, potrivit Deciziei nr. 641 din 11 noiembrie 2014 a Curții Constituționale, ar trebui citate toate părțile. Nu este stabilit dacă pentru acest termen se citează sau nu părțile civile, părțile responsabile civilmente, dacă

acestora li se comunică excepțiile ridicate de către inculpat, dacă acestea au dreptul să depună și ele excepții, dacă toate excepțiile ridicate se discută în contradictoriu cu toate părțile, în prezența apărătorilor acestora. În concluzie, judecătorul de cameră preliminară apreciază că, atâta vreme cât modul în care a fost reglementată camera preliminară nu asigură un remediu efectiv pentru asigurarea unui proces echitabil în ansamblul său, întreaga procedură trebuie regândită, astfel încât să asigure un proces echitabil pentru toți participanții la procesul penal, pentru ca măsurile dispuse să fie similare pentru persoanele aflate în situații juridice identice.

10. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate invocate.

11. **Avocatul Poporului**, în punctul său de vedere, arată că dispozițiile art. 344 alin. (4), art. 345 alin. (1), art. 346 alin. (1) și art. 347 alin. (3) din Codul de procedură penală au fost declarate neconstituționale prin Decizia nr. 641 din 11 noiembrie 2014 și Decizia nr. 663 din 11 noiembrie 2014, așa încât excepția de neconstituționalitate având ca obiect aceste dispoziții este inadmisibilă.

Cât privește celelalte dispoziții criticate, precizează că își menține punctul de vedere transmis anterior în dosarele Curții nr. 374D/2014 și nr. 461D/2014, în sensul că dispozițiile art. 342—348 din Codul de procedură penală sunt constituționale, punct de vedere care a fost reținut în deciziile mai sus menționate ale Curții Constituționale.

12. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile scrise depuse la dosar de partea Agenția Națională de Administrare Fiscală, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

13. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

14. Obiect al excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 54 și art. 342—348 din Codul de procedură penală. Dispozițiile art. 54 din Codul de procedură penală au următorul conținut: „*Judecătorul de cameră preliminară este judecătorul care, în cadrul instanței, potrivit competenței acesteia:*

a) *verifică legalitatea trimiterii în judecată dispuse de procuror;*

b) *verifică legalitatea administrării probelor și a efectuării actelor procesuale de către organele de urmărire penală;*

c) *soluționează plângerile împotriva soluțiilor de neurmărire sau de netrimiteră în judecată;*

d) *soluționează alte situații expres prevăzute de lege.”*

Art. 342—348 din Codul de procedură penală formează titlul II al părții speciale a Codului de procedură penală — Camera preliminară — și reglementează obiectul procedurii în camera preliminară (art. 342), durata procedurii în camera preliminară (art. 343), măsurile premergătoare (art. 344), procedura în camera preliminară (art. 345), soluțiile (art. 346),

contestația (art. 347) și măsurile preventive în procedura de cameră preliminară (art. 348).

15. Curtea observă că, în esență, critica autorului excepției de neconstituționalitate privește lipsa caracterului previzibil și accesibil al acestor norme procesual penale. În ceea ce privește dispozițiile art. 346 alin. (1), Curtea observă că autorul excepției critică doar soluția legislativă „fără participarea procurorului și a inculpatului”, din perspectiva citării părții civile și a părții responsabile civilmente.

16. Judecătorul de cameră preliminară, autor al excepției de neconstituționalitate, susține că prevederile de lege criticate contravin atât dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 16 privind egalitatea în drepturi, art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului și art. 21 privind accesul liber la justiție, cât și prevederilor art. 7 — „*Nicio pedeapsă fără lege*” din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

17. Examinând excepția de neconstituționalitate, cât privește dispozițiile art. 347 din Codul de procedură penală, Curtea reține că acestea reglementează contestația în procedura camerei preliminare, or, cauza de față vizează procedura de constatare a legalității sesizării instanței, a legalității administrării probelor și a efectuării actelor de urmărire penală de către judecătorul de cameră preliminară. Prin urmare, aceste dispoziții de lege nu au legătură cu soluționarea cauzei în sensul art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, astfel că excepția de neconstituționalitate cu un atare obiect este inadmisibilă.

18. În ceea ce privește invocarea dispozițiilor art. 7 din Convenție, care reglementează principiul legalității incriminării, Curtea constată că, prin Decizia nr. 631 din 11 noiembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 77 din 29 ianuarie 2014, paragraful 35, a statuat că „prevederea convențională are în vedere normele penale de drept substanțial, iar nu pe cele de drept procesual”, așa încât, având în vedere faptul că obiect al excepției îl constituie norme procesual penale referitoare la procedura în camera preliminară, iar nu norme penale de drept substanțial, nu poate fi primită critica referitoare la dispozițiile convenționale menționate.

19. Referitor la susținerile judecătorului de cameră preliminară, autor al excepției, potrivit cărora „intervenția Înaltei Curți de Casație și Justiție, prin decizii pronunțate în recurs în interesul legii și hotărâri prealabile pronunțate pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, pentru a clarifica procedura de urmat, sau deciziile de neconstituționalitate pronunțate de Curtea Constituțională nu pot complini lipsurile normei fără a intra în sfera de competență a autorității legiuitoare, de vreme ce acestea nu pot crea izvoare pozitive de drept”, Curtea reține că, dincolo de controversa existentă în literatura de specialitate cu privire la caracterul de izvor de drept al deciziilor pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție în soluționarea recursului în interesul legii, aceste decizii au caracter obligatoriu, așa cum a statuat și Curtea Constituțională în jurisprudența sa. Totodată, potrivit art. 147 alin. (4) din Legea fundamentală, de la data publicării, deciziile Curții Constituționale sunt general obligatorii. În plus, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că principiul legalității nu se referă doar la „lege”, cu condiția ca elementul de jurisprudență care configurează noțiunea de lege să îndeplinească caracterele de previzibilitate și accesibilitate (Hotărârea din 11 noiembrie 1996, pronunțată în Cauza *Cantoni împotriva Franței*, paragraful 29, și Hotărârea din 10 octombrie 2006, pronunțată în Cauza *Pessino împotriva Franței*, paragraful 29).

20. În ceea ce privește cerințele de accesibilitate și previzibilitate a legii, Curtea observă că temeiul constituțional al acestora se regăsește în art. 1 alin. (5) din Legea fundamentală și că atât Curtea Constituțională, într-o jurisprudență constantă (a se vedea, cu titlu de exemplu, Decizia nr. 599 din 21 septembrie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 839 din 11 octombrie 2006, Decizia nr. 1.646 din 15 decembrie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 49 din 21 ianuarie 2010, Decizia nr. 1.358 din 21 octombrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 761 din 15 noiembrie 2010, și Decizia nr. 573 din 3 mai 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 363 din 25 mai 2011), cât și Înalta Curte de Casație și Justiție (de pildă, Decizia nr. 1 din 14 aprilie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 349 din 13 mai 2014, privind pronunțarea unei hotărâri prealabile în vederea dezlegării de principiu a problemei de drept vizând mecanismul de aplicare a legii penale mai favorabile în cazul faptelor definitiv judecate, pentru ipoteza unui concurs de infracțiuni) au analizat respectarea acestor două criterii de calitate a legii prin raportare la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

21. Astfel, Curtea Constituțională a reținut faptul că, în materia clarității și previzibilității unui text de lege, Curtea Europeană a Drepturilor Omului s-a pronunțat în mod constant, statuând că o normă este „previzibilă” numai atunci când este redactată cu suficientă precizie, în așa fel încât să permită oricărei persoane — care, la nevoie, poate apela la consultanță de specialitate — să își corecteze conduita (Hotărârea din 29 martie 2000, pronunțată în Cauza *Rotaru împotriva României*, paragraful 55). Totodată, instanța de contencios al drepturilor omului a statuat, de exemplu, prin Hotărârea din 20 mai 1999, pronunțată în Cauza *Rekvényi împotriva Ungariei*, paragraful 34, că previzibilitatea consecințelor ce decurg dintr-un act normativ determinat nu poate avea o certitudine absolută, întrucât, oricât de dorită ar fi aceasta, ea ar da naștere la o rigiditate excesivă a reglementării. De asemenea, prin Hotărârea din 24 mai 2007, pronunțată în Cauza *Dragotoniu și Militaru-Pidhorni împotriva României*, paragraful 35, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut că însemnătatea noțiunii de previzibilitate depinde în mare măsură de contextul textului de lege, de domeniul pe care îl acoperă, precum și de numărul și calitatea destinatarilor săi (a se vedea și Hotărârea din 28 martie 1990, pronunțată în Cauza *Groppera Radio AG și alții împotriva Elveției*, paragraful 68). Previzibilitatea legii nu se opune ca persoana interesată să fie nevoită să recurgă la o bună consiliere pentru a evalua, la un nivel rezonabil în circumstanțele cauzei, consecințele ce ar putea decurge dintr-o anumită acțiune. Totodată, s-a mai reținut că, din cauza principiului generalității legilor, conținutul acestora nu poate prezenta o precizie absolută. Una din tehnicile-tip de reglementare constă în recurgerea mai degrabă la categorii generale decât la liste exhaustive. De asemenea, numeroase legi se folosesc de eficacitatea formulilor mai mult sau mai puțin vagi pentru a evita o rigiditate excesivă și a se putea adapta la schimbările de situație. Funcția decizională acordată instanțelor servește tocmai pentru a îndepărta îndoielele ce ar putea exista în privința interpretării normelor, ținând cont de evoluțiile practicii cotidiene, cu condiția ca rezultatul să fie coerent (Hotărârea din 11 noiembrie 1996, pronunțată în Cauza *Cantoni împotriva Franței*, paragraful 31).

22. Analizând criticile judecătorului de cameră preliminară, Curtea constată că acesta relevă următoarele aspecte: lipsa de previzibilitate a normelor ce reglementează procedura de

soluționare a cererilor și excepțiilor, sub aspectul citării părții civile și părții responsabile civilmente și al drepturilor acestora într-o atare procedură; cu privire la competența acestuia de verificare a legalității administrării probelor, judecătorul de cameră preliminară invocă trei ipoteze din practică ce, în opinia lui, demonstrează caracterul ineficient, dilatoriu și lipsit de previzibilitate al procedurii de cameră preliminară; cazurile de nulitate absolută reglementate de art. 281 alin. (1) lit. e) și f) din Codul de procedură penală și momentul până la care judecătorul de cameră preliminară poate invoca aceste nulități și opțiunea legiuitorului de a înlătura nelegala sesizare a instanței dintre cazurile de nulitate absolută; alte aspecte din practică care ar demonstra ineficiența procedurii în cameră preliminară. Toate aceste aspecte relevate de către judecătorul de cameră preliminară urmează a fi analizate pentru a se stabili în ce măsură normele procesual penale criticate îndeplinesc condițiile de accesibilitate și previzibilitate, astfel cum au fost acestea reținute în jurisprudența instanței de contencios european al drepturilor omului.

23. Pentru început, cât privește invocarea lipsei de previzibilitate a normelor ce reglementează procedura de soluționare a cererilor și excepțiilor, sub aspectul citării părții civile și părții responsabile civilmente și al drepturilor acestora în această procedură, Curtea reține că dispozițiile la care se referă critica judecătorului de cameră preliminară sunt cele ale art. 344 alin. (4), ale art. 345 alin. (1), ale art. 346 alin. (1) și cele ale art. 347 alin. (3).

24. În ceea ce privește dispozițiile art. 344 alin. (4) din Codul de procedură penală, prin Decizia nr. 641 din 11 noiembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 887 din 5 decembrie 2014, Curtea Constituțională a constatat că acestea sunt neconstituționale, stabilind, totodată, că, din perspectiva contradictorialității și oralității, ca elemente definitorii ale egalității de arme și ale dreptului la un proces echitabil, norma legală trebuie să permită comunicarea către toate părțile din procesul penal — inculpat, parte civilă, parte responsabilă civilmente — a documentelor care sunt de natură să influențeze decizia judecătorului și să prevadă posibilitatea tuturor acestor părți de a discuta în mod efectiv observațiile depuse instanței. Având în vedere soluția de admitere a excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 344 alin. (4) din Codul de procedură penală și, întrucât, potrivit prevederilor art. 29 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, „*Nu pot face obiectul excepției prevederile constatate ca fiind neconstituționale printr-o decizie anterioară a Curții Constituționale*”, ținând cont că, în prezenta cauză, Curtea Constituțională a fost sesizată prin încheierea de cameră preliminară nr. 47 din data de 9 februarie 2015, dată ulterioară publicării Deciziei nr. 641 din 11 noiembrie 2014 în Monitorul Oficial al României, Partea I, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 344 alin. (4) din Codul de procedură penală este inadmisibilă.

25. În continuare, Curtea constată că soluția legislativă referitoare la posibilitatea judecătorului de cameră preliminară de a se pronunța în fond și în contestație asupra aspectelor semnalate în cadrul unei proceduri „*fără participarea procurorului și inculpatului*” a fost analizată, de asemenea, prin Decizia nr. 641 din 11 noiembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 887 din 5 decembrie 2014, ocazie cu care a statuat că judecarea plângerii ori a contestației fără participarea părților, subiecților procesuali principali și a procurorului contravine dreptului la un proces echitabil în componentele sale referitoare la contradictorialitate și oralitate, întrucât norma legală nu permite comunicarea către aceștia a

documentelor care sunt de natură să influențeze decizia judecătorului și nu prevede posibilitatea de a discuta în mod efectiv observațiile depuse instanței. În ceea ce privește dreptul la o procedură orală, Curtea a observat că numai în cadrul unor dezbateri desfășurate oral procesul poate fi urmărit efectiv, în succesiunea fazelor sale, de către părți, dreptul la o procedură orală vizând și dreptul inculpatului, al părții civile și al părții responsabile civilmente de a fi prezente în fața instanței. Acest principiu asigură contactul nemijlocit între judecător și părți, făcând ca expunerea susținerilor formulate de părți să respecte o anumită ordine și facilitând astfel stabilirea corectă a faptelor.

26. În ceea ce privește aspectele relevate de autorul excepției în materia verificării legalității administrării probelor în procedura de cameră preliminară, în esență, acesta este nemulțumit de faptul că „probele nelegale și neloiale sunt excluse de judecătorul de cameră preliminară, dar măsura excluderii devine ineficientă atâta vreme cât, în majoritatea lor, probele pot fi readministrate de judecătorul fondului în faza de judecată”, pe de o parte, iar, pe de altă parte, de faptul că, „în cursul camerei preliminare nu poate fi constatată nelegalitatea decurgând din neadministrarea unor probe care sunt imperativ prevăzute de lege pentru buna desfășurare a procesului penal”. Cu privire la aceste critici, Curtea s-a pronunțat tot prin Decizia nr. 641 din 11 noiembrie 2014, paragrafele 59—61, și a constatat că, pe de-o parte, probele, odată ce au fost excluse, nu mai pot fi avute în vedere la judecata în fond a cauzei, iar pe de altă parte, judecătorul de cameră preliminară este suveran asupra stabilirii legalității administrării probelor și a efectuării actelor de urmărire, fiind singurul care poate aprecia asupra acestor elemente. Astfel, actele pe care acesta le îndeplinește au o influență directă asupra desfășurării și echității procesului propriu-zis. Odată începută judecata, judecătorul fondului nu mai poate aprecia asupra probelor excluse, dar nici asupra legalității administrării probelor ce au rămas câștigate procesului, așa încât, după rămânerea definitivă a soluției dispuse de judecătorul de cameră preliminară, nu mai există niciun temei legal în baza căruia inculpatul să poată ridica cereri ori excepții referitoare la aspecte deja analizate în camera preliminară. De asemenea, Curtea a observat că, din reglementarea instituției camerei preliminare, se desprinde ideea imposibilității pentru judecătorul din această fază de a administra probe pentru a stabili legalitatea probelor administrate în faza de urmărire penală, nebeneficiind de contradictorialitate și oralitate, singura posibilitate pentru acesta fiind constatarea formală a legalității probelor sau necesitatea excluderii unora dintre acestea. Or, organul de urmărire penală strânge și administrează probe atât în favoarea, cât și în defavoarea suspectului sau inculpatului, astfel încât, în situația în care în cauza respectivă sunt mai mulți inculpați, proba care acționează în favoarea unuia poate acționa în defavoarea celui alt. Totodată, Curtea a observat că în anumite circumstanțe aspectele de fapt ce au stat la baza obținerii anumitor probe au relevanță directă și implicită asupra legalității probelor; or, imposibilitatea judecătorului de cameră preliminară de a administra noi probe ori de a solicita depunerea anumitor înscrisuri, precum și lipsa unei dezbateri orale cu privire la aceste aspecte, îl pun pe acesta în postura de a nu putea clarifica situația de fapt, aspect ce se poate răsfrânge implicit asupra analizei de drept. Din această perspectivă, Curtea a apreciat că rezultatul procedurii în camera preliminară referitor la stabilirea legalității administrării probelor și a efectuării actelor procesuale de către organele de urmărire penală are o influență directă asupra desfășurării judecării pe fond, putând să fie

decisiv pentru stabilirea vinovăției/nevinovăției inculpatului. Or, reglementând în acest mod procedura camerei preliminare și având în vedere influența pe care această procedură o are asupra fazelor de judecată ulterioare, Curtea a constatat că legiuitorul a încălcat dreptul părților la un proces echitabil în componenta sa privind contradictorialitatea, oralitatea și egalitatea armelor.

27. Așa fiind, având în vedere dispozițiile art. 29 alin. (3) din Legea nr. 47/1992 și faptul că, în prezenta cauză, Curtea Constituțională a fost sesizată ulterior publicării deciziei de admitere mai sus menționate în Monitorul Oficial al României, Partea I, Curtea constată că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 345 alin. (1), art. 346 alin. (1) și art. 347 alin. (3) raportat la art. 345 alin. (1) și art. 346 alin. (1) din Codul de procedură penală, cât privește soluția legislativă potrivit căreia judecătorul de cameră preliminară se pronunță „fără participarea procurorului și a inculpatului”, este inadmisibilă, sens în care urmează a fi respinsă ca atare.

28. Cât privește critica judecătorului de cameră preliminară referitoare, pe de o parte, la cazurile de nulitate absolută reglementate de art. 281 alin. (1) lit. e) și f) din Codul de procedură penală și momentul până la care judecătorul de cameră preliminară poate invoca aceste nulități și, pe de altă parte, privind opțiunea legiuitorului de a înlătura nelegala sesizare a instanței dintre cazurile de nulitate absolută, Curtea reține că este opțiunea legiuitorului național, în cadrul măsurilor de politică penală, să reglementeze și să suprimе unele cazuri de nulitate absolută, ori să stabilească regimul juridic al acestora fără ca prin aceasta să se încalce dispozițiile Constituției.

29. În continuare, Curtea observă că judecătorul de cameră preliminară, autor al excepției, enumeră în motivare mai multe ipoteze întâlnite în practică în derularea procedurii în cameră

preliminară, care ar demonstra ineficiența acestei proceduri. Cu privire la aceste aspecte, având în vedere că privesc probleme ce pot să apară în practică, în procesul de aplicare a normelor procesual penale referitoare la procedura camerei preliminare și, întrucât Curtea observă că pot fi soluționate la nivelul instanțelor, acestea constituie o problemă de aplicare a legii care excedează competenței instanței de contencios constituțional.

30. Așa încât, având în vedere toate cele arătate, în lumina Deciziei nr. 641 din 11 noiembrie 2014, precitată, luând în considerare jurisprudența instanței de la Strasbourg referitoare la condițiile de accesibilitate și previzibilitate a legii, care, în esență, admite că, datorită caracterului de generalitate al legilor, redactarea acestora nu poate avea o precizie absolută, interpretarea și aplicarea unor asemenea dispoziții depinzând de practica autorităților jurisdicționale, din perspectiva criticilor formulate, referitoare la accesibilitatea și previzibilitatea normelor procesual penale ce reglementează competența judecătorului de cameră preliminară și procedura în camera preliminară, Curtea constată că acestea nu conțin nicio prevedere de natură a afecta egalitatea cetățenilor în fața legii și dreptul la un proces echitabil. Competența de aplicare a normei ce revine instanțelor are în vedere tocmai misiunea acestora ca, în cadrul actului de justiție pe care îl îndeplinesc, să interpreteze normele legale. Așadar, revine și judecătorului de cameră preliminară sarcina de a îndepărta îndoielile ce ar putea exista în privința aplicării normelor procesual penale referitoare la procedura în cameră preliminară, clarificarea graduală a regulilor aplicabile în această materie, printr-o interpretare judiciară specifică fiecărei cauze, fiind necesar a se finaliza într-un rezultat coerent și previzibil, în mod rezonabil.

31. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 344 alin. (4), art. 347 alin. (1) și (2) din Codul de procedură penală, excepție ridicată din oficiu de către judecătorul de cameră preliminară în Dosarul nr. 6.775/62/2014 al Tribunalului Brașov — Secția penală.

2. Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 345 alin. (1), art. 346 alin. (1) și art. 347 alin. (3) raportate la art. 345 alin. (1) și art. 346 alin. (1) din Codul de procedură penală cu privire la soluția legislativă declarată neconstituțională „fără participarea procurorului și a inculpatului”, excepție ridicată din oficiu de către judecătorul de cameră preliminară în același dosar al aceleiași instanțe.

3. Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată din oficiu de către judecătorul de cameră preliminară în același dosar al aceleiași instanțe și constată că prevederile art. 54, art. 342, art. 343, art. 344 alin. (1)—(3), art. 345, art. 346 alin. (2)—(7) și art. 348 din Codul de procedură penală sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Brașov — Secția penală și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 16 iunie 2015.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Mihaela Ionescu

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

pentru aprobarea criteriilor de selectare a obiectivelor de investiții pentru finanțarea prin Programul național de dezvoltare locală, aprobat prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/2013

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, al art. III din Ordonanța Guvernului nr. 19/2015 privind reglementarea unor măsuri fiscal-bugetare și modificarea unor acte normative, precum și unele măsuri de corelare legislativă și al art. 34 alin. (2) din Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Se aprobă criteriile de selectare a obiectivelor de investiții pentru finanțarea prin Programul național de dezvoltare locală, aprobat prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/2013, aprobată prin Legea nr. 89/2015, cu modificările și

completările ulterioare, prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 2. — Pentru selectarea la finanțare a obiectivelor de investiții se va utiliza cel puțin unul dintre criteriile prevăzute în anexă.

PRIM-MINISTRU
VICTOR-VIOREL PONTA

Contrasemnează:
Ministrul dezvoltării regionale și administrației publice,
Sevil Shhaideh
Ministrul finanțelor publice,
Eugen Orlando Teodorovici

București, 28 iulie 2015.
Nr. 624.

ANEXĂ

CRITERIILE DE SELECTARE a obiectivelor de investiții pentru finanțarea prin Programul național de dezvoltare locală, aprobat prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 28/2013

I. Repartizarea echilibrată a fondurilor de la bugetul de stat pe județe, destinate transferurilor pentru finanțarea obiectivelor de investiții din portofoliul unităților administrativ-teritoriale, utilizând cel puțin unul dintre următorii indicatori:

1. datele demografice și administrativ-teritoriale ale județelor, având în vedere:

a) ponderea numărului de unități administrativ-teritoriale din județ din totalul numărului de unități administrativ-teritoriale de la nivel național;

b) ponderea populației județului raportată la populația totală a țării;

c) ponderea suprafeței județului raportată la suprafața totală a țării;

2. capacitatea financiară a unităților administrativ-teritoriale, având în vedere ponderea capacității unităților administrativ-teritoriale de a participa cu fonduri de la bugetul local pentru realizarea obiectivelor de investiții;

3. ponderea numărului de obiective de investiții aflate în derulare de fiecare județ, având în vedere:

a) numărul de obiective de investiții aflate în derulare de fiecare județ din totalul investițiilor aflate în derulare la nivel național;

b) necesarul de fonduri pentru finalizarea obiectivelor de investiții începute și nefinalizate raportat la necesarul total de fonduri pentru finalizarea obiectivelor de investiții începute și nefinalizate de la nivel național.

II. Încadrarea obiectivelor de investiții în domeniile specifice pentru care există obligația conformării unor reglementări europene sau în domenii specifice prioritare

III. Stadiul fizic al realizării obiectivului de investiții, începând cu stadiul fizic cel mai ridicat la data aplicării criteriului

IV. Data semnării contractului de furnizare/prestare de servicii/execuție de lucrări, după caz

V. Populația deservită

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

privind alocarea temporară, pentru luna august a anului 2015, a unor sume din venituri din privatizare ordonatorilor principali de credite cu rol de autoritate de management

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, precum și al art. 111 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 64/2009 privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență, aprobată cu modificări prin Legea nr. 362/2009, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — (1) În scopul asigurării necesarului de finanțare al autorităților de management pentru programele operaționale finanțate din instrumente structurale în cadrul obiectivului convergență — Programul operațional sectorial Mediu (POS M), Programul operațional sectorial Creșterea competitivității economice (POS CCE), Programul operațional sectorial Dezvoltarea resurselor umane (POS DRU) și Programul operațional regional (POR), denumite în continuare *programe operaționale*, aferent lunii august a anului 2015, în vederea efectuării plăților pentru rambursarea cheltuielilor eligibile către beneficiari și pentru plata cheltuielilor eligibile rambursabile din cererile de plată aferente instrumentelor structurale, se aprobă alocarea temporară din venituri din privatizare de către Ministerul Finanțelor Publice a echivalentului în euro al sumei de 830.000 mii lei, potrivit anexei care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

(2) Ordonatorii principali de credite cu rol de autoritate de management pentru programele operaționale, care beneficiază de prevederile alin. (1), sunt prevăzuți în anexă.

(3) Sumele alocate autorităților de management din venituri din privatizare și utilizate vor fi rambursate Ministerului Finanțelor Publice, în euro, din sumele restituite cu această destinație de către Comisia Europeană, până la data de 30 noiembrie 2015.

Art. 2. — (1) Ministerul Finanțelor Publice, prin Direcția generală de trezorerie și datorie publică, efectuează transferul integral, în euro, al sumei prevăzute la art. 1 alin. (1) în termen de două zile lucrătoare de la data solicitării de către Autoritatea de certificare și plată.

(2) Echivalentul în euro al sumei prevăzute la art. 1 alin. (1) se determină pe baza cursului de schimb al Băncii Naționale a României valabil la data efectuării transferului sumelor în valută din contul 3216.800000EUR „Disponibil la vedere. Alte depozite atrase MFP/EURO”, deschis la Banca Națională a României pe numele Ministerului Finanțelor Publice, în contul analitic denominat în euro 3216.800100EUR „Disponibil din contribuția financiară a Uniunii Europene reprezentând fonduri externe nerambursabile postaderare”, deschis la Banca Națională a României și administrat de Autoritatea de certificare și plată.

(3) Autoritatea de certificare și plată efectuează schimbul valutar al întregii sume în euro transferate potrivit alin. (1) și virează echivalentul în lei al sumei rezultate în contul 54.01.03.00. „Disponibil de la bugetul de stat reprezentând prefinanțări și fonduri în cazul indisponibilității temporare aferente instrumentelor structurale”, deschis la Trezoreria Operativă Centrală și gestionat de Autoritatea de certificare și plată.

(4) Autoritatea de certificare și plată efectuează transferul în conturile de disponibil deschise pe numele ordonatorilor principali de credite cu rol de autorități de management, integral sau în tranșe, în limita sumei rezultate în urma operațiunii de schimb valutar prevăzute la alin. (3), proporțional cu sumele prevăzute în anexă, pe baza solicitărilor de fonduri ale autorităților de management, cuprinzând cereri de rambursare

ale beneficiarilor autorizate la plată și cereri de plată înregistrate la autoritățile de management.

(5) Autoritățile de management pentru programele operaționale au obligația efectuării plăților în conturile beneficiarilor, din sumele transferate de Autoritatea de certificare și plată conform alin. (4), în termen de 10 zile, dar nu mai târziu de data de 31 august 2015.

(6) Ordonatorii principali de credite cu rol de autorități de management pentru programele operaționale și Autoritatea de certificare și plată restituie Ministerului Finanțelor Publice contravaloarea în euro a sumelor neutilizate în lei din venituri din privatizare în contul prevăzut la alin. (2), până la data de 10 septembrie 2015.

(7) Autoritățile de management notifică Autoritatea de certificare și plată cu privire la cheltuirea integrală a sumelor transferate potrivit alin. (4) sau cu privire la restituirea sumelor neutilizate, prevăzute la alin. (6), în termen de două zile lucrătoare de la efectuarea operațiunii.

Art. 3. — (1) Reconstituirea veniturilor din privatizare se realizează de ordonatorii principali de credite cu rol de autoritate de management prin intermediul Autorității de certificare și plată din sumele primite de la Comisia Europeană, ca urmare a transmiterii către aceasta a aplicațiilor de plată aferente programelor operaționale. Autoritățile de management pentru programele operaționale au obligația transmiterii la Autoritatea de certificare și plată, în termen de 30 de zile calendaristice de la data primirii fondurilor, a declarațiilor lunare de cheltuieli eligibile, potrivit prevederilor cadrului legal național și al Uniunii Europene, a căror valoare totală aferentă finanțării din instrumente structurale să fie cel puțin egală cu valoarea sumei primite. Autoritatea de certificare și plată va asigura procesarea și transmiterea declarațiilor de cheltuieli către Comisia Europeană în termen de 20 de zile lucrătoare de la data primirii acestora de la autoritățile de management, în condițiile în care nu este necesară întreruperea termenului de procesare ca urmare a identificării unor deficiențe.

(2) Reconstituirea sumelor transferate potrivit art. 2 alin. (4) se va efectua prin transferarea echivalentului în euro din contul denominat în euro „Disponibil din contribuția financiară a Uniunii Europene reprezentând fonduri externe nerambursabile postaderare”, deschis la Banca Națională a României pe numele Autorității de certificare și plată din cadrul Ministerului Finanțelor Publice, în contul „Disponibil la vedere. Alte depozite atrase MFP/EURO”, deschis la Banca Națională a României pe numele Ministerului Finanțelor Publice, până la concurența sumei în euro prevăzute la art. 2 alin. (2), potrivit notificărilor autorităților de management prevăzute la art. 2 alin. (7).

(3) Sumele necesare pentru finanțarea eventualelor diferențe nefavorabile de curs valutar rezultate ca urmare a restituirii sumelor neutilizate din veniturile din privatizare, conform art. 2 alin. (6), se asigură din bugetul propriu al ordonatorilor principali de credite cu rol de autoritate de management.

(4) Sumele reprezentând diferențe favorabile de curs valutar rezultate ca urmare a restituirii sumelor neutilizate din veniturile

din privatizare, conform art. 2 alin. (6), se fac venit la bugetul de stat.

Art. 4. — Sumele în euro încasate potrivit art. 2 alin. (6) și art. 3 alin. (2) și (3) până la concurența totală a sumei alocate de Ministerul Finanțelor Publice potrivit art. 2 alin. (2) se

înregistrează ca venituri din privatizare în valută și se stinge obligația de restituire a sumelor alocate din venituri din privatizare în euro a ordonatorilor principali de credite prevăzuți în anexă.

PRIM-MINISTRU
VICTOR-VIOREL PONTA

Contrasemnează:
p. Ministrul fondurilor europene,
Valentin Olimpiu Șoneriu,
secretar de stat
Ministrul finanțelor publice,
Eugen Orlando Teodorovici
Ministrul dezvoltării regionale și administrației publice,
Sevil Shhaideh

București, 28 iulie 2015.
Nr. 625.

ANEXĂ

REPARTIȚIA
sumelor alocate temporar, pentru luna august a anului 2015, din venituri
din privatizare, ordonatorilor principali de credite cu rol de autoritate de
management

— mii lei —

Ordonator principal de credite — AM	Total necesar fonduri iulie 2015 (FEN)
1	2
Ministrul fondurilor europene — POS M	250.000,00
Ministrul fondurilor europene — POS CCE	200.000,00
Ministrul fondurilor europene — POS DRU	230.000,00
Ministrul dezvoltării regionale și administrației publice — POR	150.000,00
TOTAL	830.000,00

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

